

ONDERZOEK:

Moorsele, Drieslaan 29

Voorliggend document is een:

Melding vooronderzoek	
Verslag van resultaten	
Programma van Maatregelen	+
©Niets uit deze uitgave mag worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.	

INHOUDSOPGAVE

1	Situering binnen het archeologietraject	2
2	Inhoud en opbouw van het document	3
3	Bijlagen.....	3

1 Situering binnen het archeologietraject

HUIDIG ONDERZOEK	een archeologienota met uitgesteld traject, bestaande uit een bureaustudie
ADVIES	Prospectie met ingreep in de bodem in uitgesteld traject

Het huidige onderzoek situeert zich binnen het archeologisch traject als volgt:

		Bureauonderzoek	<<
	Archeologienota		
Uitgesteld traject			

2 Inhoud en opbouw van het document

Het voorliggende document bevat volgende onderdelen:

DEEL 1	Administratieve fiche	+
DEEL 2	Beschrijving van het onderzoeksgebied	+
DEEL 3	Onderzoeksopdracht: bureaustudie	
DEEL 4	Onderzoeksopdracht: landschappelijke boringen	
DEEL 5	Onderzoeksopdracht: prospectie met ingreep in de bodem	
DEEL 6	Assessment van landschappelijke data	
DEEL 7	Assessment van aardkundige data	
DEEL 8	Assessment van historische data	
DEEL 9	Assessment van archeologische data	
DEEL 10	Synthese en waardering	+
DEEL 11	Omschrijving van de maatregelen	+

3 Bijlagen

Het voorliggende document is voorzien van volgende bijlagen:

BIJLAGE 1	Inventaris (plannen, foto's, ...)
BIJLAGE 2	Kaarten op A4, A3 of A2 (topografisch kaart, kadasterkaart, ...) > opgenomen in deel 1
BIJLAGE 3	Boorrapporten (DOV, ...)
BIJLAGE 4	Geplande toestand van het onderzoeksgebied: plannen, sneden, ruimtelijke visie, ...

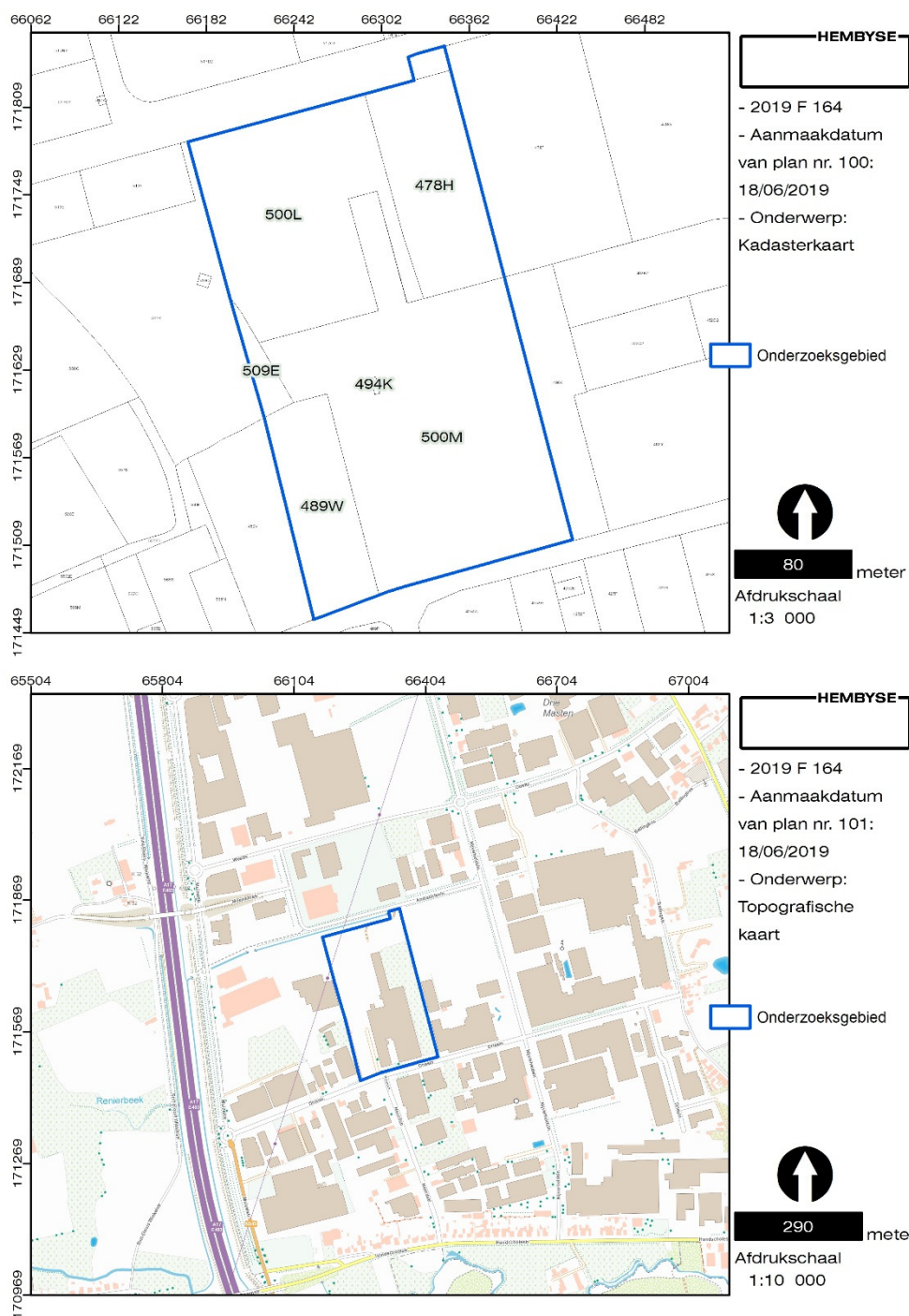
ONDERZOEK:
Moorsele, Drieslaan 29

ONDERDEEL	1
Administratieve fiche/Privacyfiche	
<i>©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.</i>	

INHOUDSOPGAVE	
1	Situering van het onderzoek 2
2	Projectcodes 4
3	Betrokken actoren..... 4
4	Bewaring van de data 5
Figuur 1.	Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de erkende onroerend erfgoeddepots..... 3

1 Situering van het onderzoek

Gewest	Vlaams Gewest		
Gemeente	Wevelgem		
Deelgemeente	Moorsele		
Straat en straatnummer	Drieslaan 29		
Kadastrale situering	Afdeling	4/Moorsele	
	Sectie	B	
	Percelen	478H; 500L; 500M; 509E; 489W; 494K; openbaar domein	
Lambert 72-coördinaten	NO	X: 66343,575 x Y: 171851,02 m	
	Z	X: 66256,262 x Y: 171458,907 m	
Oppervlakte	62060 m²		6,20 ha
Oppervlakte bodemingreep	14635,85 m²		1,46 ha
Datum van toekenning van de opdracht	12 juni 2019		
Wettelijk kader	Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014.		
Opgemaakt volgens CGP	Versie 4.0		
Duur van het onderzoek	7 werkdagen		
Kostprijs van het onderzoek (privacyfiche)	[REDACTED]		

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de kadasterkaart en de topografische kaart.

2 Projectcodes

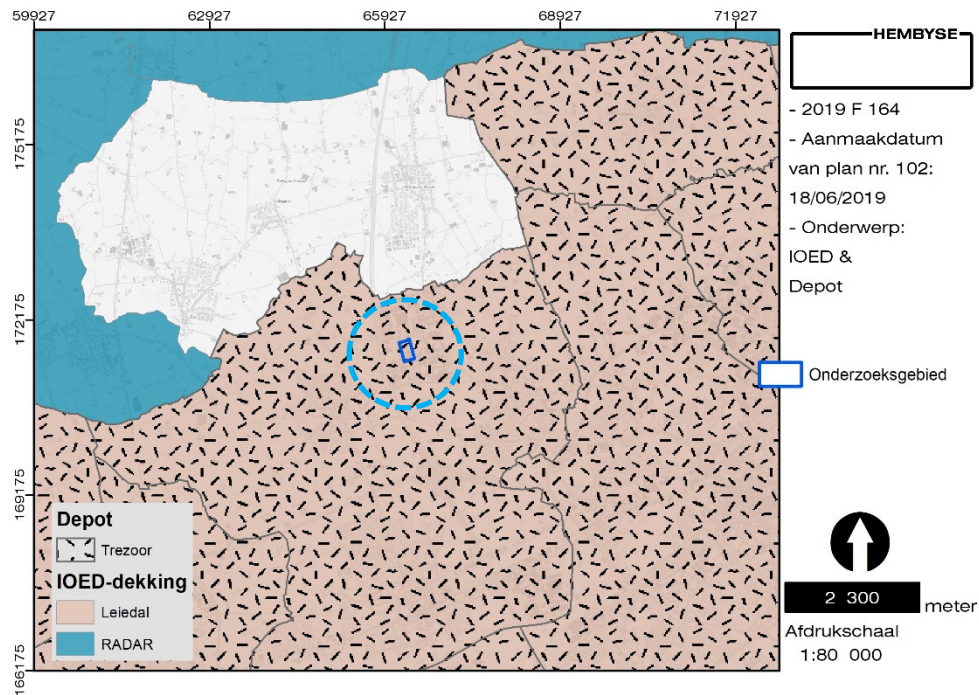
Bureaustudie	2019 F 164
Landschappelijke boringen	n.v.t.
Verkennde boringen	n.v.t.
Waarderende boringen	n.v.t.
Prospectie met ingreep in de bodem	n.v.t.
Opgraving	n.v.t.
Interne projectsigle Hembyse bvba	MOO-DRI

3 Betrokken actoren

Erkend archeoloog (rechtspersoon)	Hembyse bvba (OE/ER/Archeoloog/2017/00193)
Erkend archeoloog (natuurlijk persoon)	Bart De Smaele (OE/ERK/Archeoloog/2015/00070)
	Hadewijch Pieters (OE/ERK/Archeoloog/2017/00168)
Geraadpleegde (regio)specialisten	Tijs De Schacht (Erfgoed Zuidwest, IOED Leiedal)
Initiatiefnemer (privacyfiche)	
	Privaatrechtelijk
Omgevingsvergunning:	Stedenbouwkundige handelingen
	Verkaveling van gronden

4 Bewaring van de data

Plaats en jaar van uitgave	Gent, 2019
Wettelijk depot	ISSN 2566-2732
Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie, volgnummer:	93
Bibliografische referenties	De Smaele B. & Pieters H., 2019. <i>Archeologienota naar aanleiding van de aanleg van een verharding op een bedrijfssite aan de Drieslaan 29 te Moorsele (Wevelgem), Onderzoeksrapport Hembyse Archeologie 93, Gent.</i>
Bewaring van archief en ruwe data	Hembyse bvba Kastanjestraat 26, 9000 Gent
Zakelijkrechthouder van het archeologisch ensemble (privacyfiche)	■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■ ■■■■■■■■■■■■■■■■■■■■
Bewaring archeologisch ensemble	Hembyse BVBA (tijdelijk depot)
Gebruiker van het archeologisch ensemble	Hembyse BVBA
Bevoegde IOED	IOED Leiedal
Bevoegd Onroerend Erfgoeddepot (definitieve bewaarplaats van het archeologisch ensemble)	Trezoor Vier Linden 1 8501 Kortrijk

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van de Vlaamse gemeenten en de IOED-dekking.

ONDERZOEK:

Moorsele, Drieslaan 29

ONDERDEEL

2

Beschrijving van het onderzoeksgebied

©Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hembyse Archeologie.

INHOUDSOPGAVE

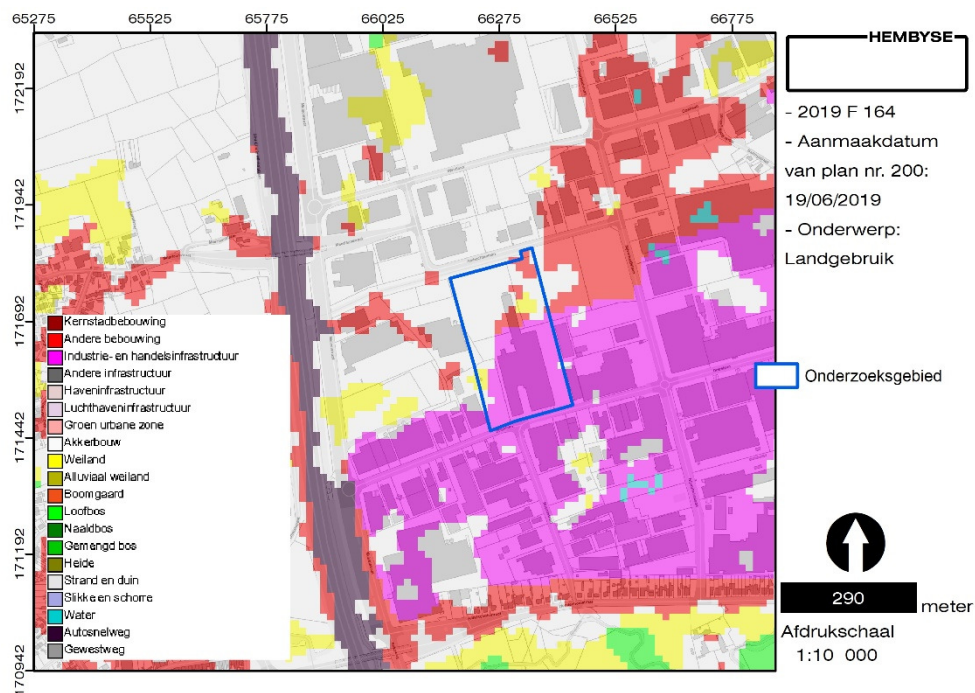
1	Beschrijvend gedeelte.....	2
1.1	Huidige situatie: landgebruik	2
1.2	Huidige situatie: bodembedekking	3
1.3	Ruimtelijke ordening	4
1.3.1	Gewestplan.....	4
1.3.2	RUP/PRUP/BPA ?	5
1.4	Beschrijving geplande werken	6
1.5	Impact op het archeologietraject	7
2	Tussentijds besluit.....	9
3	Bibliografie	10
4	Lijst van figuren	11

1 Beschrijvend gedeelte

1.1 Huidige situatie: landgebruik

De huidige fysieke situatie van het onderzoeksgebied dient te worden onderzocht om het archeologietraject correct te bepalen. Met andere woorden: welke impact heeft het huidige bodemgebruik op het archeologietraject ?

Het onderzoeksgebied bevindt zich ten noordoosten van de dorpskom van Moorseele, ter hoogte van de industriezone Gullegem-Moorseele. Deze situatie kan worden afgelezen uit het gekarteerde landgebruik.

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.

Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied staat ingekleurd als een zone voor 'industrie- en handelsinfrastructuur', wat neerkomt op een situatie waarbij het grootste deel van het gebied wordt bedekt door artificiële structuren (zoals loodsen, gebouwen,...) met een industriële of een handelsfunctie.

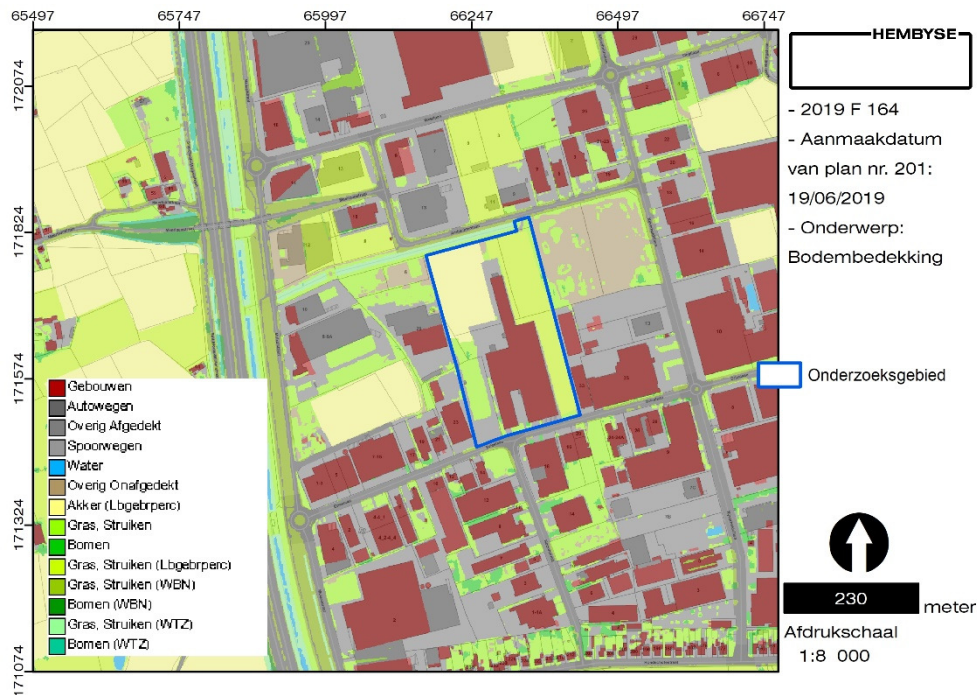
Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied wordt gekarteerd als een rurale zone, met name als een zone voor 'akkerbouw', wat betekent dat de bodem gebruikt wordt in een rotatiesysteem waarbij jaarlijks gewassen worden geoogst, inclusief braakland. Enkele kleine versnipperde zones staan gekarteerd als 'weiland' en als 'andere bebouwing'.

Deze kartering verwijst naar de situatie zoals het onderzoeksgebied eruit zag ten tijde van de opmaak van het bodemgebruiksbestand in 2001: het noordelijke deel van het onderzoeksgebied was toen inderdaad nog in gebruik als landbouwgrond,

terwijl het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied reeds in gebruik was als industriezone.

1.2 Huidige¹ situatie: bodembedekking

Op de bodembedekkingskaart is de hedendaagse (de dato 2012) situatie grafisch weergegeven, weliswaar op een meer gedetailleerde en bijgevolg meer accurate manier.

Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.

Op dit uittreksel uit het bodembedekkingsbestand wordt duidelijk dat het onderzoeksgebied langs alle kanten omgeven is door bedrijfsinfrastructuur, gekenmerkt door gebouwen en verhardingen. Enkele kleinere zones blijven nog gevrijwaard en worden ingekleurd als zones met gras en struiken zoals het oostelijke en het zuidwestelijke deel van het onderzoeksgebied of als akkerland zoals de noordwestelijke hoek van het terrein.

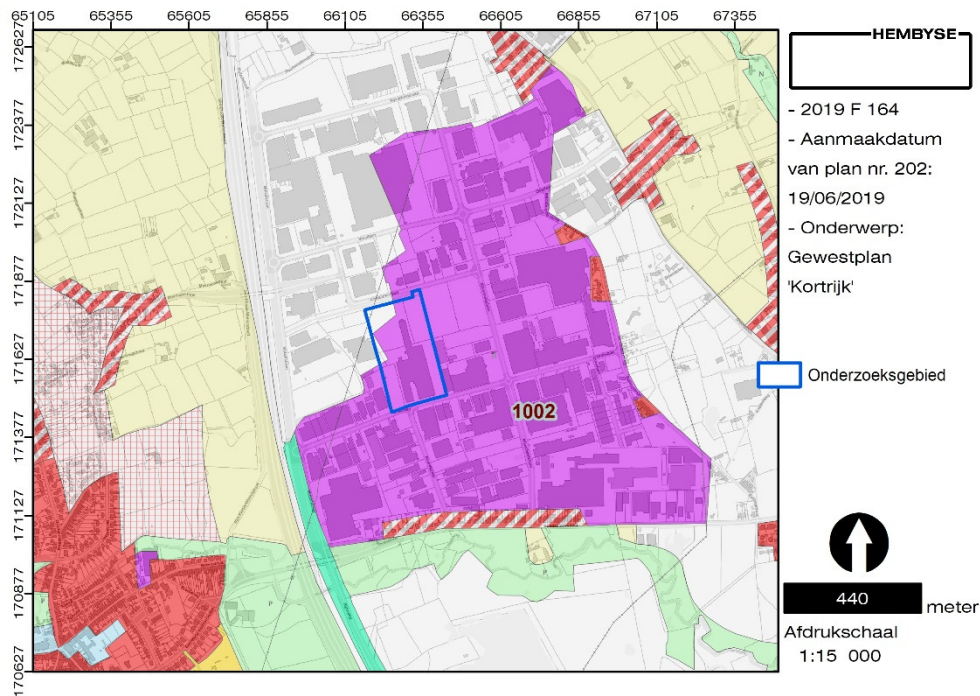
Samengevat kan gesteld worden dat het onderzoeksgebied kan opgesplitst worden in twee zones: een centraal gelegen deel dat grotendeels is bebouwd en bestaat uit verharde oppervlakten enerzijds, en een oostelijk en noordwestelijk deel dat in gebruik is als akker- en grasland.

¹Ten tijde van de opmaak van de archeologienota, dat is mei-juni 2019.

1.3 Ruimtelijke ordening

1.3.1 Gewestplan

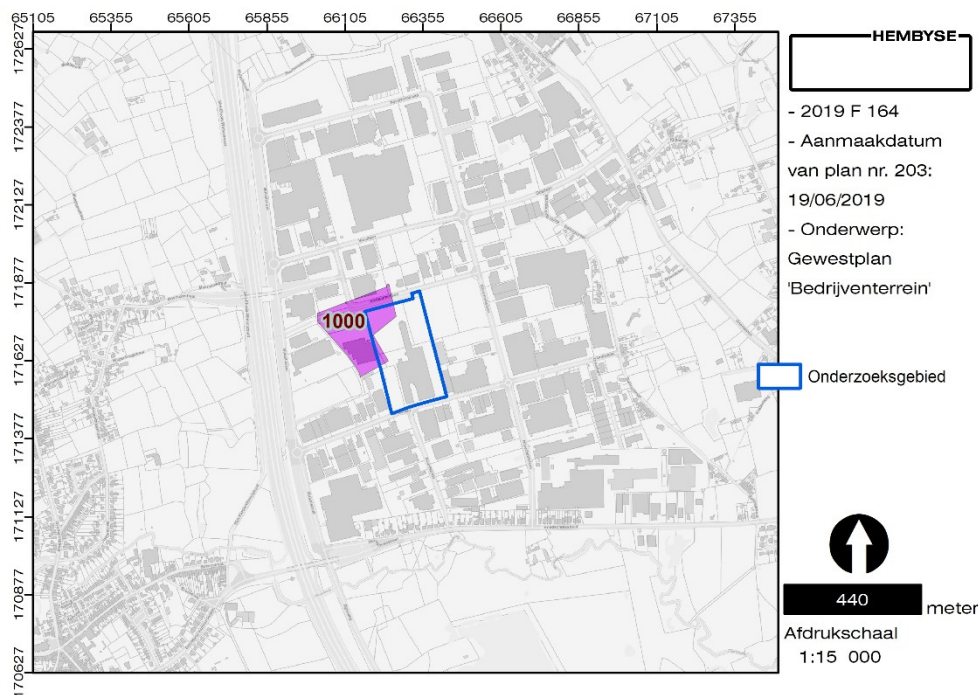
De deelgemeente Moorsele valt binnen het originele gewestplan 'Kortrijk', dat dateert uit 1977. Het grootste deel van het onderzoeksgebied bevindt zich volgens dat gewestplan in een zone voor milieubelastende industrieën (1002).

Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Kortrijk'.

De noordwestelijke hoek van het onderzoeksgebied werd niet opgenomen in dit origineel gewestplan.

Hieraan werd tegemoet gekomen door een aanvulling op het origineel gewestplan 'Kortrijk', met name het gewestplan 'Bedrijventerrein' dat werd opgemaakt in december 1994. De noordwestelijke hoek van het onderzoeksgebied wordt gekarteerd als bedrijventerrein (code 1000).

Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Bedrijventerrein' uit december 1994.

Het Gewestplan is een verouderd planningsinstrument dat van kracht is op die plekken waar het niet vervangen werd door een nieuwer plan. De meest recente gewestplannen dateren van het jaar 2000.

5

1.3.2 RUP/PRUP/BPA ?

Het digitaal beschikbare gewestplan is echter enkel geschikt voor een gebruik op middenschallig niveau. In het verleden werden gemeentelijke bestemmingsplannen aangemaakt om het gewestplan te verfijnen. Deze bijzondere plannen van aanleg (BPA) blijven echter beperkt tot enkele kernzones. Hierna zijn de bestemmingen van het gewestplan op vele plaatsen gewijzigd door de opmaak van “ruimtelijke uitvoeringsplannen” (RUP), maar dat geldt niet voor het huidige onderzoeksgebied. Voor de stad Kortrijk werd begin 2006 een dergelijk RUP opgesteld, met name de “Afbakening regionaalstedelijk gebied Kortrijk”, maar dit behelsde geen bestemmingswijziging voor het hier besproken onderzoeksgebied. bijgevolg blijft het onderzoeksgebied bestemd voor industrie/ bedrijven.

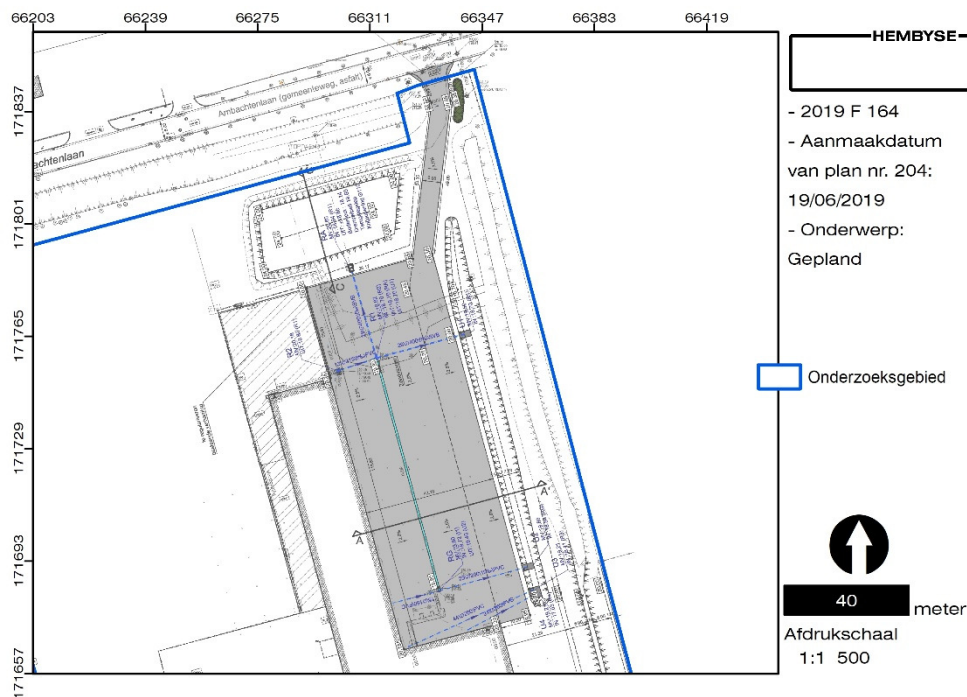
Binnen het kader van deze bestemming wenst de initiatiefnemer de bestaande verharding rond het bedrijf uit te breiden. Hiervoor is een omgevingsvergunning voor **stedenbouwkundige handelingen** vereist.

1.4 Beschrijving geplande werken

Voor de geplande werkzaamheden is een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vereist. Het onderzoeksgebied bevindt zich **buiten een vastgestelde archeologische zone (zie deel 9 van de archeologienota)**; de perceelsoppervlakte bedraagt meer dan 3000m² en de geplande werkzaamheden behelzen een bodemingreep van meer dan 1000m². Het betreft een privaatrechtelijke aanvrager. Het volledige onderzoeksgebied heeft een oppervlakte van 62060m², waarbinnen de geplande werkzaamheden een bodemingreep van 14635,85m² behelzen (i.e. **23,58% van de totale oppervlakte van het onderzoeksgebied**).

De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied behelzen:

- Het regulariseren van de bestaande verharding aan de noordwestelijke hoek van het bedrijfsgebouw
- Het opbreken van de borduur en de afsluiting van deze verharding
- Het aanleggen van een nieuwe verharding (dikte 100cm) met zandvanger (dikte 75cm) aan de noordoostelijke zijde van het bedrijfsgebouw
- Het aanleggen van een bufferbekken aan de oostzijde van deze nieuwe verharding (bodem op circa 150cm onder bestaande maaiveld)
- Het opwerpen van een berm ten zuidoosten van deze verharding om deze te laten aansluiten op de bestaande berm aan de oostelijke grens van het onderzoeksgebied (tot maximaal 200cm boven het bestaande maaiveld)
- Het opwerpen van een berm aan de noordzijde van het onderzoeksgebied om deze te laten aansluiten op de bestaande berm aan de noordelijke grens van het onderzoeksgebied (tot circa 150cm boven het bestaande maaiveld)
- Het aanleggen van nutsleidingen voor regenwaterafvoer onder de nieuwe verharding met toegangs- of verbindingsput

Figuur 5. Inplantingsplan.

Deze geplande werken maken de opmaak van een archeologienota, die deel uitmaakt van de omgevingsvergunning, noodzakelijk. Voor meer details en sneden van de geplande toestand wordt naar de **bijlage van dit dossier** verwezen.

7

1.5 Impact op het archeologietraject

Het reguliere archeologietraject bestaat uit 1. een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem en indien noodzakelijk 2. een vooronderzoek met ingreep in de bodem.

1. Een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem bestaat uit een bureauonderzoek (zie Deel 3).
2. Een vooronderzoek met ingreep in de bodem bestaat uit één of meerdere intrusieve vooronderzoeken.

Het is heden echter economisch onwenselijk om verder archeologisch onderzoek uit te voeren voorafgaand aan het bekomen van de omgevingsvergunning. Met andere woorden: er is heden enkel een bureauonderzoek mogelijk. Alle andere vooronderzoeken, zij het niet-intrusief, zij het intrusief, kunnen enkel gebeuren ná het bekomen van de omgevingsvergunning.

Indien uit de bureaustudie zou blijken dat één of meerdere vooronderzoeken noodzakelijk zouden zijn voor een inschatting en een waardering van het archeologisch kennispotentieel, dan dient dit te gebeuren na het afleveren van de omgevingsvergunning. Het archeologietraject is daardoor beïnvloed: alle overige

vooronderzoeken dienen te worden uitgesteld, i.e. het archeologietraject is een zgn. uitgesteld traject.

2 Tussentijds besluit

Naar aanleiding van de geplande uitrustingswerken voor een nieuwe verharding van het bedrijventerrein aan de Drieslaan 29 te Moorsele (Wevelgem) is een behoud van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren in situ niet mogelijk. De aan- of afwezigheid hiervan dient te worden onderzocht middels een bureaustudie en een eventueel vooronderzoek zonder of -indien nodig- met ingreep in de bodem. Het is heden echter economisch onwenselijk om archeologisch onderzoek uit te voeren voorafgaand aan het verkrijgen van de omgevingsvergunning waardoor de uitvoering van eventueel noodzakelijk vooronderzoek in een uitgesteld traject dient te gebeuren.

3 Bibliografie

Naslagwerken

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/?local=nl_BE

4 Lijst van figuren

Figuur 1. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodemgebruiksbestand van de regio.	2
Figuur 2. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het bodembedekkingsbestand.	3
Figuur 3. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Kortrijk'.	4
Figuur 4. Situering van het onderzoeksgebied ten opzichte van het Gewestplan 'Bedrijventerrein' uit december 1994.	5
Figuur 5. Inplantingsplan.	7

ONDERZOEK:

Moorsele, Drieslaan 29

ONDERDEEL

10

Synthese en waardering

INHOUDSOPGAVE

1	Synthese.....	2
1.1	Datering/interpretatie van de dataset	2
1.1.1	Volledigheid van de dataset	2
1.1.2	Huidige dataset	2
1.1.3	Waardering van de archeologische site	4
1.2	Antwoord op de onderzoeksvragen.....	5
2	Vervolgtraject	6
2.1	Impact van de geplande werken	6
2.2	Afweging van de te nemen maatregelen	7
2.3	Bepaling van de te nemen maatregelen	8
3	Bibliografie voor deel 10	9
4	Lijst van figuren, gebruikt in deel 10.....	10

1 Synthese

1.1 Datering/Interpretatie van de dataset

1.1.1 Volledigheid van de dataset

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het onderzoek kadert in de aanvraag van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van stedenbouwkundige handelingen.

Het uitgevoerde vooronderzoek dat in het Verslag van Resultaten is verwerkt, is een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een bureaustudie.

Het bureauonderzoek zelf kon volledig worden uitgevoerd:

- het plangebied kon worden afgebakend, zowel landschappelijk als kadastraal
- reeds verstoorde zones zijn in kaart gebracht
- de gekende ecologische en aardkundige data zijn geïnventariseerd
- de gekende archeologische en historische waarden en indicatoren van het onderzoeksgebied zijn geïnventariseerd
- het betreft een archeologienota in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, waarbij de geplande bodemingrepen in kaart zijn gebracht
- de vervolgstategie werd opgesteld

2

Het bureauonderzoek heeft, in zijn huidige vorm, de mogelijkheid geboden een historisch en archeologisch overzicht van het onderzoeksgebied te schetsen en om de gepaste maatregelen –enkel indien er aanwijzingen zijn voor bewaarde archeologische sites- voor het verdere verloop van het archeologische traject uit te tekenen.

1.1.2 Huidige dataset

Op basis van het assessment van de landschappelijke, aardkundige, historische en archeologische data voor het onderzoeksgebied kan worden gesteld dat een dataset is gegenereerd, die toelaat om het archeologisch kennispotentieel ervan te bepalen. Deze data zijn objectief: mits het toepassen van eenzelfde onderzoeksmethode met dezelfde parameters moet een onderzoeker tot eenzelfde dataset en besluit komen. Men kan zich uiteindelijk afvragen of er middels het raadplegen van de historische data, de historische kaarten, de luchtfoto's en de gekende archeologische gegevens voldoende elementen zijn om de historische en archeologische realiteit van het huidige onderzoeksgebied te bepalen.

De bureaustudie heeft aangetoond dat het onderzoeksgebied zich bevindt in de vallei van de Heulebeek. Er is aldus sprake van een eerder laag gelegen positie in het landschap die geprangd zit tussen meer gunstige locaties zoals de Rug van Lendeledede in het noorden en de hoger gelegen donk waarop Moorsele zich ontwikkeld heeft, en dit vermoedelijk op een kruispunt van een Romeinse heirweg en een waterweg.

De aardkundige data wijzen op een situatie waarbij aan het einde van het Pleistoceen en het begin van het Holoceen de top van de Pleistocene afzettingen aan de oppervlakte aanwezig was. Dit betekent dat de sporen van de eerste bewoners van het gebied na de laatste ijstijd, zich vlak aan de oppervlakte zouden moeten bevinden. Er zijn immers geen aanwijzingen voor afgedekte paleo-horizonten. Indien de resten van deze eerste bewoning door bodemvorming zowel in de oppervlakte als in de diepte in dit quartaire sediment zouden zijn verplaatst, zouden deze bewaard kunnen zijn, ware het niet dat er sprake is van een bodem waarbij de bovenste laag van de laat-Pleistocene sedimenten in de bouwvoor is opgenomen en dus is verstoord. Men kan binnen het onderzoeksgebied op dieper niveau een droge lemige zandbodem met een verbrokkelde textuur B-horizont verwachten.

Op basis van de algemene historische gegevens kan worden gesteld dat het onderzoeksgebied ten minste sinds de 18^e eeuw en dit tot op heden ten dele in gebruik is als landbouwgrond en ten dele bebouwd is. Aanvankelijk bestond de bebouwing uit twee omgrachte hoevecomplexen waarvan het grootste teruggaat tot ten minste het midden van de 18^e eeuw. Op het einde van de 20^e eeuw wordt deze bebouwing echter afgebroken en de grachten worden gedempt. Niet veel later volgt de nieuwbouw van bedrijfsgebouwen en loodsen. Enerzijds heeft deze bestaande bebouwing en verharding een sterke impact op het eventueel aanwezige erfgoed met zich meegebracht, anderzijds kan op basis van het gekende gebruik als landbouwgrond van de heden onbebouwde delen van het onderzoeksgebied een mogelijke bewaring van eventueel archeologisch erfgoed vooropgesteld worden. Bijgevolg is de bewaring van sporensites (grondsporen) in theorie nog mogelijk.

Op basis van de historische data is het dus niet mogelijk om de aan- of afwezigheid van archeologische sites binnen het onderzoek definitief aan te tonen. Er is duidelijk sprake van bewoning vanaf het midden van de 18^e eeuw, maar wat betreft oudere archeologische sites, biedt het kaartenmateriaal geen antwoord. Bovendien duidt het historische landgebruik niet in deze of gene richting wat betreft de bewaring van archeologische sites. Wat deze grondsporen betreft kan men mits enige voorzichtigheid stellen dat de bestaande archeologische data er op wijzen dat de oudste sporen zich hoger op de flank van de Rug van Lendeledede bevinden (met sporen uit het Neolithicum en de Romeinse periode) en dat jongere sporen zich lager op de helling bevinden waarbij een tweedeling bestaat tussen sporen uit de Volle Middeleeuwen die zich halverwege de helling bevinden enerzijds en sporen uit de Late Middeleeuwen die zich nog lager op de helling en/of meer naar de

beekvallei bevinden zoals de sites met walgracht waarvan er zich minstens één binnen het onderzoeksgebied manifesteert.

Op basis van bovenstaande synthese van data kan dus gesteld worden dat er een mogelijkheid bestaat voor het aantreffen van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied aan de Drieslaan 29 te Moorsele (Wevelgem).

1.1.3 Waardering van de archeologische site

Op basis van de gegevens uit het verslag van resultaten kan worden gesteld dat:

1. Er in de bodemkaart en de bestaande aardkundige data geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van afgedekte oude maaiveldniveaus binnen het projectgebied: de antropogene horizonten (ploegvoor) liggen immers rechtstreeks op de Pleistocene sedimenten !
2. Er bijgevolg geen aanwijzingen zijn voor de aanwezigheid van begraven paleo-bodems (door Holocene processen afgedekte niveaus of B-horizonten, ...), waardoor er geen kans is op het aantreffen van steentijdartefactensites (uit de overgang van het Laat-Pleistoceen naar het Holoceen, bijvoorbeeld Mesolithische sites).
3. Uit het historisch kaartmateriaal blijkt echter dat het gebied ten minste vanaf de 18^e eeuw gedeeltelijk bestaat uit een omgrachte site. De mogelijke archeologische neerslag binnen het huidige onderzoeksgebied is op basis van het bureauonderzoek niet duidelijk, maar er is met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid sprake van een grachtsegment. Het archeologisch materiaal in de vulling van dit grachtsegment kan aanwijzingen bieden voor de datering van het ontstaan van dit hoevecomplex. Dit biedt op een regionaal niveau aanwijzingen over de algehele nederzettingsdynamiek in de periode van de late middeleeuwen tot de 18^e eeuw. Bovendien is de archeologische kennis van de activiteiten binnen deze omgrachte sites vrij beperkt. Er is een duidelijke clustering van de hoevegebouwen, maar de overige activiteiten binnen een dergelijk terrein zijn meestal niet gekarteerd: men kan denken aan akkerbouw, moestuinen, waterputten, afvalkuilen, eventuele artisanale activiteiten, enzovoort. Op basis van de huidige dataset kan hierover geen uitsluitel worden geboden.
4. Op basis van de archeologische data kan inderdaad een verwachting worden opgemaakt voor sites uit de volle en late middeleeuwen in de lager gelegen delen van het landschap en een verwachting naar sporensites uit de oudere periodes op de hoger gelegen delen van het landschap. Sporensites van andere archeologische en historische periodes kunnen immers niet worden uitgesloten.
5. De geplande werken binnen het onderzoeksgebied behelzen het aanleggen van een nieuwe verharding en het opwerpen van een berm met

bufferbekken, waardoor er van een integrale verstoring van het terrein dient uitgegaan te worden.

Op basis van deze data kan dus worden besloten dat er binnen het onderzoeksgebied een kans is op het aantreffen van archeologische sporen en structuren, met name sporensites uit alle periodes sinds het neolithicum.

1.2 Antwoord op de onderzoeksvragen

Voorafgaand aan het onderzoek is een aantal onderzoeksvragen gesteld, die onderliggend kader vormen voor de opzet van het onderzoek.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande landschappelijke en geologische bronnen aangaande de bewaringstoestand van eventueel aanwezig archeologisch erfgoed?*

De beschikbare gegevens wijzen op een éénduidige stratigrafische situatie ("site zonder complexe verticale stratigrafie") waarbij de ondergrond is opgebouwd uit sedimenten uit het laat-Pleistoceen (Weichsel). De bestaande landschappelijke en geologische bronnen wijzen dus op een mogelijke bewaring van sporensites die onder de huidige teelaarde bewaard kunnen zijn. Steentijdartefactsites worden niet verwacht.

- *Welke aanwijzingen bieden de bestaande historische en archeologische bronnen over het aanwezige archeologisch erfgoed?*

De bestaande historische en archeologische bronnen bieden enkel aanwijzingen over sporen uit de Late Middeleeuwen. De omgrachte hoeve komt voor het eerst op kaartenmateriaal voor in de 18^e eeuw en ook in de ruimere omgeving zijn verschillende sites met walgracht gekend.

- *Wat is de impact van de geplande werken op het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed?*

Het betreft een omgevingsvergunning voor het aanleggen van een nieuwe verharding rondom een bedrijfsgebouw en het opwerpen van een berm met bufferbekken. Heden wordt uitgegaan van een integrale verstoring van het terrein tot minimaal 1 meter onder het huidige maaiveld ter hoogte van de geplande verharding. Voor de aanleg van de berm en het bufferbekken worden geen diepgaande bodemingrepen voorzien. Wél bestaan de geplande werkzaamheden hier uit een ophoging van het terrein, wat eveneens een integrale verstoring van het eventueel archeologisch bodemarchief met zich meebrengt ten gevolge van compactie en reductie. De geplande werkzaamheden behelzen een oppervlakte van 14635,85m², wat overeenkomt met 23,58% van het volledige onderzoeksgebied.

- *Is verder (uitgesteld) vooronderzoek of onderzoek noodzakelijk? Zo ja, welke is de te volgen strategie?*

Aangezien de aanwezigheid van archeologische grondsporen en structuren niet strikt kon worden uitgesloten, is een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van proefsleuven noodzakelijk.

2 Vervolgtraject

2.1 Impact van de geplande werken

Op basis van de inzichten, verworven in de geplande werken binnen het onderzoeksgebied, kan worden gesteld dat de impact van de geplande werken bestaat uit een aanzienlijke verstoring van het bodemarchief door alle grondverzet voor het realiseren van de geplande werken. De geplande werkzaamheden binnen het onderzoeksgebied omvatten:

- Het regulariseren van de bestaande verharding aan de noordwestelijke hoek van het bedrijfsgebouw
- Het opbreken van de borduur en de afsluiting van deze verharding
- Het aanleggen van een nieuwe verharding (dikte 100cm) met zandvanger (dikte 75cm) aan de noordoostelijke zijde van het bedrijfsgebouw
- Het aanleggen van een bufferbekken aan de oostzijde van deze nieuwe verharding (bodem op circa 150cm onder bestaande maaiveld)
- Het opwerpen van een berm ten zuidoosten van deze verharding om deze te laten aansluiten op de bestaande berm aan de oostelijke grens van het onderzoeksgebied (tot maximaal 200cm boven het bestaande maaiveld)
- Het opwerpen van een berm aan de noordzijde van het onderzoeksgebied om deze te laten aansluiten op de bestaande berm aan de noordelijke grens van het onderzoeksgebied (tot circa 150cm boven het bestaande maaiveld)
- Het aanleggen van nutsleidingen voor regenwaterafvoer onder de nieuwe verharding met toegangs- of verbindingsput

Gelet op deze geplande verstoringen van het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, dienen maatregelen genomen te worden teneinde deze archeologische waarden vast te stellen, te registreren en waarderen, en te behoeden van vernietiging.

2.2 Afweging van de te nemen maatregelen

Het volledige archeologietraject wordt bepaald als een traject van verschillende onderzoeksmethodes, waarbij dient te worden afgewogen of deze individuele methodes mogelijk, nuttig, schadelijk en/of noodzakelijk zijn. In deze fase van het onderzoekstraject is een bureauonderzoek uitgevoerd en de onderstaande tabel geeft weer welke onderzoeksmethodes in het volledige archeologietraject MOGELIJK, NUTTIG, SCHADELIJK en NOODZAKELIJK zijn.

Soort onderzoek	Mogelijk	Nuttig	Schadelijk	Noodzakelijk	Evaluatie
Bureauonderzoek	JA	JA	NEE	JA	Is reeds uitgevoerd.
Archiefonderzoek	JA	JA	NEE	NEE	Op basis van het huidige bureauonderzoek is de kans op het aantreffen van aanvullende informatie over het onderzoeksgebied klein.
Geofysisch onderzoek	JA	NEE	NEE	NEE	De grachten van de hoevecomplexen kunnen worden gedetecteerd, maar deze zijn reeds goed gekend uit het historisch kaartenmateriaal.
Veldkartering	NEE	NEE	NEE	NEE	Kan aanwijzingen bieden voor de aanwezigheid van een archeologische site, maar biedt hierover geen uitsluit.
Landschappelijke boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	De beschikbare aardkundige data bieden voldoende informatie om een inschatting van de bodemopbouw en de eventuele bewaring van paleo-horizonten te maken..
Verkennde en waarnemende archeologische boringen	NEE	NEE	NEE	NEE	Er zijn aardkundige indicatoren dat de kans op het aantreffen van steentijdartefactsites zo goed als onbestaand is.
Proefsleuven	NEE	JA	NEE	JA	Aldus kan het archeologisch potentieel van het onderzoeksgebied worden ingeschat door een representatief deel van het terrein op te graven, na het voldoen aan de randvoorwaarden.
Andere	NEE	NEE	NEE	NEE	Nvt.

Op basis van deze evaluatie en de reeds uitgevoerde onderzoeken, kan gesteld worden dat een proefsleuvenonderzoek -heden niet mogelijk- noodzakelijk dient te worden uitgevoerd, na het voldoen aan de randvoorwaarden (zie §Randvoorwaarden).

2.3 Bepaling van de te nemen maatregelen

Binnen het onderzoeksgebied wordt een nieuwe verharding en de aanleg van een berm met bufferbekken, waardoor strikt gezien een behoud van het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed in situ niet mogelijk is. Gezien het feit dat het verslag van resultaten aangetoond heeft dat de kans op het aantreffen van goed bewaarde archeologische grondsporen reëel is, worden verdere maatregelen noodzakelijk geacht. Bijgevolg is een vervolgstراتيجية bepaald teneinde eventueel aanwezige archeologische resten op te sporen, te registreren en de aard en de bewaringstoestand ervan te bepalen. Concreet betekent dit dat een prospectie met ingreep in de bodem moet worden uitgevoerd, met name een proefsleuvenonderzoek in uitgesteld traject.

3 Bibliografie voor deel 10

Naslagwerken

Borremans M., 2015. *Geologie van Vlaanderen*, Academia Press, Gent.

Van Ranst E. & Sys C., 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Universiteit Gent, Gent.

Van Zijverden W. & De Moor J., 2014. *Het groot profielenboek; Fysische geografie voor archeologen*, Leiden.

Online bronnen:

<http://www.geopunt.be/>

<https://www.dov.vlaanderen.be/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/>

<https://cai.onroerenderfgoed.be/>

<http://uurl.kbr.be>

<https://www.cartesius.be/>

4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 10

Geen gegevens voor lijst met afbeeldingen gevonden.

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Web: www.hembyse.net

HEMBYSE

ONDERZOEK:

Moorsele, Drieslaan 29

ONDERDEEL 11

Omschrijving van de maatregelen

INHOUDSOPGAVE

1	Omschrijving van de maatregelen	2
1.1	Beschikbaarheid van het terrein en randvoorwaarden	2
1.2	Proefsleuvenonderzoek.....	4
1.2.1	Vraagstelling en onderzoeksdoelen	4
1.2.2	Onderzoekstechnieken	4
1.3	Afwijkingen ten opzichte van de CGP	8
2	Besluit.....	10
3	Bibliografie voor deel 11	11
4	Lijst van figuren, gebruikt in deel 11	12

1 Omschrijving van de maatregelen

1.1 Beschikbaarheid van het terrein en randvoorwaarden

Het doel van de bureaustudie was een inzicht te verkrijgen in het archeologisch kennispotentieel van het onderzoeksgebied en de impact van de geplande werken op het archeologische erfgoed in te schatten. Aldus kan een advies gevormd worden voor de vervolgstategie op de onderzoekslocatie.

Aan de hand van de ingezamelde data kan gesteld worden dat de verwachting met betrekking tot de aanwezigheid van sporensites reëel is en dat de aan- of afwezigheid van een archeologische site binnen het onderzoeksgebied niet met zekerheid kan worden aangetoond.

Bijgevolg wordt een programma van maatregelen opgesteld voor een prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefsleuvenonderzoek, met als doel een gerichte survey ("archeologische prospectie") van het terrein om na te gaan in welke mate het bodemarchief binnen het onderzoeksgebied nog intact bewaard is en welke de precieze aard van de archeologische site is.

De randvoorwaarden voor de uitvoering van het archeologisch onderzoek, zoals omschreven in dit deel van de archeologienota (als onderdeel van het Programma van Maatregelen), hebben tot doel alle parameters die de kwalitatieve uitvoering van het archeologisch onderzoek in de weg kunnen staan te omschrijven.

De erkend archeoloog wordt als een volwaardige actor bij het bouwproject betrokken. Hij/zij maakt deel uit van de communicatiestromen.

2

Aangezien deze gerichte survey heden niet kan uitgevoerd worden, dient dit in een uitgesteld traject te gebeuren. De huidige timing laat niet toe om het onderzoek te organiseren in een regulier traject. Voorafgaand aan de archeologische prospectie zal de omgevingsvergunning verleend moeten zijn, hetgeen de initiatiefnemer de nodige economische ademruimte zal geven om de prospectie te laten organiseren. Met het oog op een kwalitatieve en correcte uitvoering van de prospectie dient te worden voldaan aan de volgende voorwaarden:

1. **Uitgangspunt:** zolang er geen uitsluitel gegeven kan worden aangaande de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied, dient de volledige zone voor verder onderzoek (zie deel 10 van de archeologienota) als een archeologische site beschouwd te worden. Concreet betekent dit dat er **geen bodemingrepen** mogen plaatsvinden teneinde het eventueel aanwezige archeologisch bodemarchief niet te vernietigen.
2. **Het lokaliseren van kabels en leidingen.** Voorafgaand aan het archeologisch vooronderzoek dient de initiatiefnemer alle aanwezige kabels en leidingen

binnen het onderzoeksgebied te kennen en de ligging ervan door te geven aan de erkend archeoloog die het vooronderzoek uitvoert.

1.2 Proefsleuvenonderzoek

1.2.1 Vraagstelling en onderzoeksdoelen

Het proefsleuvenonderzoek heeft als doel het opsporen van grondsporen/sporensites.

Bij het proefsleuvenonderzoek wordt toegespitst op het beantwoorden van volgende onderzoeksvragen:

- *Zijn er binnen de contouren van het onderzoeksgebied grondsporen terug te vinden met archeologisch en/of cultuurhistorisch relevante waarde?*
- *Wat is de aard, bewaringstoestand en kennispotentieel van deze grondsporen?*
- *Wat is de densiteit en hun verspreiding ?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes ?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren ?*
- *Kunnen de aangetroffen sporen gekoppeld worden aan de omwalde site die op het historisch kaartenmateriaal zichtbaar is ? Welke aanwijzingen bieden deze over het ontstaan van deze site ?*
- *Wat is de impact van de geplande bouwwerken op deze sporen ?*
- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap en de bodem ?*
- *Welke strategie dient verder gevolgd te worden ter bescherming van het archeologisch patrimonium ter hoogte van het onderzoeksgebied ?*
- *Welke methodologische lessen kunnen uit het onderzoek worden getrokken en hoe is dit van toepassing op toekomstig onderzoek in de regio ?*

1.2.2 Onderzoekstechnieken

De situering en de densiteit van de proefsleuven is opgemaakt volgens een vast stramien van “parallele proefsleuven”. De ligging en oriëntatie van de proefsleuven is gebaseerd op de topografie van het onderzoeksgebied (de proefsleuven lopen parallel aan het hoogtepriel).

In die optiek wordt de aanleg van **9 proefsleuven** geadviseerd die de topografie ruwweg van noord naar zuid doorsnijden. Op perceel 500M wordt één lange proefsleuf voorzien, met als specifieke doel het doorsnijden van de mogelijk aldaar aanwezige gracht van de site met walgracht.

Figuur 1. Geplande situering van de proefsleuven, aanmaakschaal 1:1. Onder: kadastrale situatie.

De oriëntatie en vorm van het onderzoeksgebied laten echter niet toe om de mogelijk aanwezige gracht orthogonaal te doorsnijden, er wordt gekozen voor het enige logistiek verantwoorde tracé, waarbij de gracht waarschijnlijk vrij scherp zal worden doorsneden. Op basis van de aangetroffen structuur kan gekozen worden voor een kijkvenster in oostelijke richting (in westelijke richting is het

onderzoeksgebied begrensd) en afhankelijk van de aard van de structuur, zal getracht worden een doorsnede van de gracht te maken. De betrachting hiervan is een relatieve datering en/of inzicht in de chronologie van de site met walgracht¹. Indien de grondwaterstand een dergelijke coupe niet toelaat, zal de initiatiefnemer voorzien in remediërende maatregelen om dit alsnog mogelijk te maken.

In noordelijke richting wordt de zone van het onderzoeksgebied, waar bodemingrepen gepland zijn (en er dus een rechtstreekse bedreiging voor het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed is), doorsneden door recent opgeworpen bermen. Op perceel 478H worden dus vier proefsleuven voorzien en aan de noordelijke zijde van de berm opnieuw drie proefsleuven, met één haaks ingeplante proefsleuf om het hele gebied te kunnen dekken. De acht proefsleuven in deze zone hebben specifiek tot doel het vaststellen van mogelijk aanwezige grondsporen uit de volle en late middeleeuwen, al moet hierbij gesteld worden dat grondsporen uit oudere en/of jongere periodes niet kunnen worden uitgesloten.

Generieke bepalingen in verband met:

Breedte en oppervlakte:

- Er dienen proefsleuven te worden uitgegraven met **een breedte van 2 meter op een regelmatig interval (maximaal 15 meter tussenafstand van middenas tot middenas)**, waarvan de inplanting voornamelijk gebaseerd is op de huidige topografische oriëntatie van het onderzoeksgebied en de perceelsindeling. Dit laat een zinvolle waarneming (een maximale informatiewaarde ten opzichte van een minimale bodemingreep) van mogelijk aanwezige structuren in de bodem toe en laat tevens toe om op een efficiënte manier een vrij hoog percentage van het onderzoeksgebied te onderzoeken. Tegelijk is de spreiding van de sleuven evenwichtig ten opzichte van de oppervlakte en de omliggende structuren.
- Met de voorgestelde proefsleuven wordt minstens **10% van het onderzoeksgebied onderzocht. Op basis van voortschrijdende inzichten tijdens het onderzoek wordt de situering van (indien noodzakelijk) aanvullende proefsleuven bepaald, deze aanvullende proefsleuven kunnen de vorm aannemen van o.a.: dwarssleuven, volsleuven, kijkvensters.**
- Dwarssleuven hebben tot doel de ruimtelijke samenhang tussen twee archeologische structuren in belendende proefsleuven te onderzoeken. Deze “dwarssleuven” kunnen ook de vorm van “volsleuven” aannemen, indien deze tot doel hebben een welbepaalde structuur in het archeologisch vlak te volgen.
- Kijkvensters zijn uitgravingen annex aan de aangelegde proefsleuf en hebben tot doel een archeologische structuur ofwel volledig in het archeologisch vlak vrij te leggen (bijvoorbeeld een waterput of grote kuil),

¹https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie/late_middeleeuwen_en_moderne_tijden/landelijke_archeologie/sites_met_walgracht

ofwel de ruimtelijke samenhang van verschillende sporen/structuren in een *beperkt* archeologisch vlak te onderzoeken. Een kijkvenster is traditioneel minimaal 6 x 6 meter en maximaal 13 x 13 meter in oppervlakte.

Diepte:

- Er is een archeologische verwachting naar archeologische sites met een eenvoudige horizontale stratigrafie (“landelijke context”), wat betekent dat de grondsporen zich vrij ondiep onder het maaiveld kunnen bevinden en dit op één archeologisch niveau. Dit kan plaatselijk (door bijvoorbeeld bodemvorming) variëren, maar over het algemeen dienen de proefsleuven niet dieper dan de teelaarde en/of de onderliggende verweringshorizont te worden aangelegd. De dieptes van **elke proefsleuf en van elke profielput (een uitgraving binnen de contouren van de proefsleuf, met als doel het vaststellen van de verticale stratigrafie van de site en dus een inzicht in de bodemopbouw en indien mogelijk ook de aanwezige archeologische vlakken, nvdr.)** worden bepaald door de veldwerkleider, in samenspraak met een **assistent-aardkundige**. Er dient hierbij rekening gehouden te worden met de diepte waarop archeologische resten kunnen aangetroffen worden enerzijds en de veiligheid van de werf anderzijds.
De grondcodes van de af te graven pakketten zijn heden niet gekend, maar de uitgegraven grond wordt ter plaatse gestockeerd en teruggezet. Er is dus geen afvoer van grond noodzakelijk.
- **Het begrijpen van de interactie tussen de ruimtelijke cohesie (horizontale stratigrafie) van de sporen en de bodemopbouw staat centraal.**

Veiligheid:

- Voor het werken in uitgravingen dieper dan 1,5 meter worden remediërende maatregelen genomen om veilig werken te garanderen. Conform de Code van Goede Praktijk §8.6.2 en §8.6.3 dienen bodemkundige vaststellingen bij de aanleg van de proefsleuven (zowel in de putwanden als in lokale verdiepingen van het opgravingsvlak) en de volledige stratigrafische sequentie in de proefsleuven hoe dan ook getoetst te worden middels een bodemprofiel dat tot in het “onverstoorde moedermateriaal” reikt. De initiatiefnemer voorziet in de nodige remediërende maatregelen (schoren, drukluchtkussens, ...).
- Indien de grondwatertafel bereikt wordt alvorens de archeologische stratigrafische sequentie gekend is, dienen door de initiatiefnemer remediërende maatregelen te worden genomen om correcte archeologische vaststellingen mogelijk te maken en om de vaststellingen in optimale omstandigheden te laten verlopen. Bij overlast door (grond)water dient oppervlaktebemaling en/of lijnbemaling te worden ingezet.
- Er is in het sleuvenplan een marge van 1 meter ten opzichte van de bestaande perceelsgrenzen voorzien. Deze dient te worden gerespecteerd,

tenzij mits uitdrukkelijke toestemming van de hoofdaannemer en de initiatiefnemer.

- Het grondwerk dient uitgevoerd gebruik makend van een gekeurde graafkraan (rupsen of banden) met voldoende vermogen voor het geplande grondwerk, voorzien van een tandenloze dieplepelbak of nivelleerbak van 1,8 tot 2 meter breed. Het grondwerk wordt uitgevoerd conform het Standaardbestek 250, versie 4 en door gekwalificeerd personeel.
- Indien tijdens het onderzoek blijkt dat het huidige proefsleuventracé een veiligheidsrisico inhoudt, kan worden gekozen voor een alternatief proefsleuventracé, dat echter de beoogde oppervlakte-doelstellingen en de beoogde evaluatie van de ondergrond respecteert. Deze afwijkingen worden nadien in het Verslag van Resultaten toegelicht en verantwoord.
- De hoofdaannemer en/of initiatiefnemer voorziet dat alle aanwezige nutsleidingen en kabels gekend zijn en van de verschillende netten zijn afgesloten !
- Indien tijdens het grondwerk of tijdens het archeologisch onderzoek zou blijken dat het gebied vervuild (fossiele brandstoffen, oorlogsmunitie, ...) is, dient de hoofdaannemer remediërende maatregelen te nemen om veilig werken in de vervuilde bodem mogelijk te maken. Het volledig uitgraven en saneren van de gronden zonder archeologische prospectie dient in dat geval te allen prijze te worden vermeden.

8

Inhoudelijk heeft het onderzoek als doel het vaststellen, evalueren en waarderen van de archeologische erfgoedwaarde van het onderzoeksgebied. Hiervoor worden de aanwezige sporen en structuren (zowel antropogeen als geologisch en biogeen) geregistreerd conform de Code van Goede Praktijk.

Het plan van de proefsleuven is opgemaakt in een bestandstype *.shp in coördinatensysteem Lambert 1972 en kan bij Hembyse bvba digitaal worden opgevraagd.

1.3 Afwijkingen ten opzichte van de CGP

Er worden in deze fase geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien, maar er moet steeds een “speelruimte” tussen de theorie en de praktijk indachtig worden gehouden. Alle afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk, de geldende wettelijke basis voor het uitvoeren van archeologisch onderzoek in Vlaanderen, moeten worden gemeld en gemotiveerd. In het huidige Verslag van Resultaten en het Programma van Maatregelen zijn geen afwijkingen op de Code van Goede Praktijk noodzakelijk geweest.

In het Programma van Maatregelen voor de archeologische prospectie worden geen afwijkingen ten opzichte van de Code van Goede Praktijk voorzien. Afwijkingen zijn mogelijk en soms noodzakelijk, maar elke ad hoc afwijking, bijvoorbeeld op

basis van inzichten verworven *tijdens* het veldwerk, dient te worden gemotiveerd in het Verslag van Resultaten van de prospectie met ingreep in de bodem.

2 Besluit

Naar aanleiding van de geplande aanleg van een nieuwe industriële verharding binnen het onderzoeksgebied aan de Drieslaan 29 te Moorsele, is door Hembyse Archeologie onderzocht wat het archeologisch kennispotentieel van de site is en wat de te nemen maatregelen zijn om het kennispotentieel te vrijwaren voor vernietiging. Uit de gekende en door Hembyse Archeologie verzamelde geologische, bodemkundige en historische gegevens kan worden besloten dat in het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied een site met walgracht aanwezig is geweest, mogelijk daterend vanaf de late middeleeuwen. Deze site met walgracht is aan het einde van de 20^e eeuw verdwenen en naar alle waarschijnlijkheid zijn hiervan binnen de zone van de geplande werken nog sporen aanwezig. In noordelijke richting zijn uit eerder archeologisch onderzoek nederzettingssporen en grafcontexten uit verschillende periodes aangetroffen en de kans bestaat dan ook dat er binnen het noordelijke deel van het onderzoeksgebied archeologische sporen (sporensites) aanwezig zijn. Men kan voornamelijk denken aan sporen uit de volle en late middeleeuwen. Doordat deze sporensites zich vrij ondiep onder de oppervlakte kunnen bevinden en de geplande bodemingreep minimaal 50 tot 100 centimeter onder het huidige maaiveld diep reikt, is de kans op het verstoren van eventueel aanwezige archeologische sporen en structuren groot.

Aangezien de bureaustudie echter niet voldoende data *kan* genereren om de aanwezigheid van waardevolle archeologische sporen definitief te bevestigen of uit te sluiten en een volledige archeologische waardering van de site niet mogelijk is, is een prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk. Deze dient te geschieden als een proefsleuvenonderzoek, geconcentreerd op de zones waar bodemingrepen zullen plaatsvinden.

Omwille van economische onwenselijkheid en timing dient dit onderzoek echter in een uitgesteld traject te gebeuren, met andere woorden na het bekomen van de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen. Bijgevolg is in deze archeologienota een vervolgstategie bepaald teneinde eventueel aanwezige archeologische resten op te sporen, te registreren en de aard en de bewaringstoestand ervan te bepalen. De initiatiefnemer dient een erkend archeoloog aan te stellen om dit onderzoek conform de CGP uit te voeren en in een “nota van het uitgesteld vooronderzoek” de definitieve waardering uit te voeren.

In de “nota van het uitgesteld vooronderzoek” zal de erkend archeoloog dienen te beargumenteren waarom een vlakdekkend onderzoek van de (al dan niet) aangetroffen sporen en structuren al dan niet noodzakelijk is.

3 Bibliografie voor deel 11

Code Van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, versie 4.0.

4 Lijst van figuren, gebruikt in deel 11

Figuur 1. Geplande situering van de proefsleuven, aanmaakschaal 1:1. Onder:
kadastrale situatie.....5

Hembyse Archeologie is een handelsnaam van Hembyse bvba.

Maatschappelijke zetel: Kastanjestraat 26, 9000 Gent

BTW: BE 0677.720.687

IBAN: BE25890214307282

BIC: VDSP BE 91

Tel. 0032 472 89 97 66

E-mail: info@hembyse.net

Website: www.hembyse.net

HEMBYSE